

# РЕШЕНИЕ

№ 23005

гр. София, 03.07.2025 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 7 състав, в**  
публично заседание на 09.06.2025 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Маруся Йорданова**

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **1149** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Е. К. А., чрез процесуален представител адв. Р. Д. от САК, срещу Заповед № О-640/2018-11-12 на председателя на Държавната агенция за българите в чужбина (ДАБЧ), с която е отказано издаването на удостоверение за български произход на жалбоподателя. В жалбата е изложено становище за незаконосъобразност на оспорената заповед, поради противоречие с материалноправните разпоредби, както и че при издаването ѝ са допуснати съществени процесуални нарушения. Оспорва се извода на административния орган, позовал се само на констатациите на експертна справка по отношение истинността на представеното от жалбоподателката свидетелство за раждане на баба Й. А., без да се посочат и обсъдят и останалите представени по преписката писмени доказателства за родословието ѝ. Не било коментирано защо не може да се направи категоричен извод, че жалбоподателят не е с български произход. Нарушени били разпоредбите на чл. 59 от АПК, тъй като оспорената заповед е издадена при липса на мотиви. Иска се отмяна на оспорената заповед. Претендират се разнески.

В съдебно заседание жалбоподателката, чрез процесуалния си представител адв. Д., поддържа жалбата и моли за отмяна на процесната заповед.

Ответникът – Председателят на Държавната агенция за българите в чужбина, редовно призован не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София – град след като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 19.08.2024г. жалбоподателят Е. К. А. е подала заявление за издаване на удостоверение за

български произход. Към заявлението бил приложен акт за раждане - 3 броя, свидетелство за брак – 2 бр. и свидетелство за развод. акт за раждане.. В заявлението са посочени: баща на заявителя – К. С. и майка: В. С.. Приложени са акт за раждане на жалбоподателката, документ за самоличност – копие, декларация за българско самосъзнание, акт за раждане на бащата на заявителката – С. К..

Въз основа на подаденото заявление е изготвено становище от Н. С. – главен специалист в „БО и ИД“, с което по подаденото да бъде постановен отказ.

На 12.11.2024г. председателят на ДАБЧ издал заповед № О-640/2024-11-12, с която е отказано издаването на удостоверение за български произход на жалбоподателя Е. А.. Като мотиви в заповедта е посочено, че заявителят не е доказал своя български произход. Макар предоставени множество документи, поради възникнали съмнения за подправки върху представените от заявителя върху свидетелство за раждане на А. К. (баба на заявителя) и и изготвената в тази връзка експертна справка, било установено че документът е подправен.

При така установената фактическа обстановка, СЪДЪТ обосновава следните правни изводи:

Жалбата е допустима, а по същество е **ОСНОВАТЕЛНА** по следните правни съображения:

Съгласно разпоредбата на чл. 15, ал. 2 от Закона за българското гражданство /ЗБГ/ в производството по придобиване на българско гражданство по натурализация с молбата за придобиване на българско гражданство се представя и удостоверение за български произход. Удостоверението за български произход се издава от Държавната агенция за българите в чужбина, респ. нейния председател.

Оспорената в настоящото производство Заповед № О-640/2018-11-12 на председателя на Държавна агенция за българите в чужбина е издадена от компетентен орган, по смисъла на чл.15 ал.2 от Закона за българското гражданство и на чл. 5, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБЧ. Спазена е законоустановената писмена форма. Заповедта е мотивирана, обсъдени са представените по преписката доказателства, изложени са фактически и правни съображения за издаването на акта, като е направен извода, че от представените документи не може да се направи безспорен извод, че заявителя е българин, живеещ извън пределите на Република България.

Съгласно разпоредбата на чл. 2 от ЗБГ, българското гражданство се урежда от Конституцията на Република България, от закона и от международните договори, които са в сила при настъпването на фактите или събитията, свързани с гражданството. По своето естество начинът на придобиване на гражданство винаги се свежда до условия (материални предпоставки) и ред (процедура), определени от правото. Законът за българското гражданство под общия титул „Придобиването на българско гражданство“ включва изрично придобиване на българско гражданство по произход (Глава Втора, раздел I), по рождение (Глава Втора, раздел II) и по натурализация (Глава Втора, раздел III). В хипотезата на придобиването на българско гражданство по натурализация законодателят е предвидил няколко алтернативи, една от които е наличието на български произход (чл. 15, ал. 1, т. 1 от ЗБГ). Доколкото българският произход е правнозначим юридически факт, който е от значение за придобиване на българско гражданство, същият се доказва с документ, издаден от български или чужд орган (чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за българите живеещи извън Република България - ЗБЖИРБ) или по исков ред (чл. 3, ал. 2 от ЗБЖИРБ). Следователно, съгласно чл. 15, ал. 2 ЗБГ в процедурата по придобиване на българско гражданство по натурализация с молбата се представя и удостоверение за български произход, издадено от Държавната агенция за българите в чужбина, като в удостоверението се посочват данните, въз основа на които е установен българският произход.

Понятието „лице от български произход“ е дефинирано в т.1 на § 2 от ДР на ЗБГ, съгласно която това е лице, на което поне единият възходящ е българин. Съдебната практика е установила

тълкуване на това определение в смисъл, че този възходящ е български гражданин. Понятието „българин“, предвид конституционната уредба на основните начала в държавата, не може да се тълкува с оглед неговото етническо съдържание, а с оглед правното му съдържание - правната и политическата връзка между едно лице и държавата Република България, т. е. българското гражданство (така се посочва в Решение № 11634 от 04.11.2015 г. по адм. д. № 3888/2015 г., III отд. на ВАС, в същия смисъл е и Определение № 14535 от 03.12.2014 г., постановено по адм. д. № 12221/2014 г. на ВАС). Понятието „етнически“ законово винаги се свързва с понятието „произход“ или „принадлежност“ и тази терминологична комбинация – „етническа принадлежност“ в основния закон - Конституцията се използва единствено в чл. 6 от КРБ, която установява забраната за дискриминационно отношение на основата на този признак. Съгласно чл. 6 от КРБ всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права. Всички граждани са равни пред закона. Не се допускат никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние. Както се установява от Конституцията другото понятие с етническо съдържание – „народност“ също така се използва единствено с оглед обозначаването му като признак, по който е недопустимо различно третиране. Категоричен аргумент е и текстът на чл. 8 от Закона за българското гражданство, който обвързва произхода от родител български гражданин със автоматично придобиване на българско гражданство за детето, независимо от етническа принадлежност и народност. Продължение на тази държавна политика е възможността, предвидена от законодателя в чл. 15, ал. 1, т. 1 от ЗБГ лице, което не е български гражданин да може да придобие българско гражданство по натурализация, без да са налице условията по чл. 12, ал. 1, т. 2, 4, 5 и 6 ако отговаря на изискването да е от български произход.

В настоящия случай не е представен годин документ по смисъла на чл. 3, ал. 1 ЗБЖИРБ за установяване на български произход на заявителя. Освен това, в нито един от представените от заявителя документи, не се съдържат данни негов възходящ да е имал правна и политическа връзка с държавата Република България, т. е. да е български гражданин (поданик), нито дори да е бил етнически българин.

За да достигне до решаващия си извод, че Е. К. А. не е успяла да удостовери българския си произход, административният орган се е позовал на експертна справка № 24 / ДОК-485 от 01.10.2024г. на Национален институт по криминалистика, изготвена от специалист в областта на техническото изследване на документи в Ц. към Н.-МВР. Справката има характер на експертиза по смисъла на чл. 49, ал. 1 – 5 от АПК, която органът има право да възлага в хода на административно производство по издаване на индивидуален административен акт. Безспорно е възникнала необходимост от специални знания в областта на науката по отношение на представено удостоверение за раждане.

Експертната справка е приобщена като част от доказателствата по делото (л. 17-19 от делото). Обект на изследване от страна на Ц. към Н.-МВР е било Свидетелство за раждане, серия I-ЧЭ № 710485, на името на А. Д. К. – баба на жалбоподателката. Свидетелството е било предоставено в оригинал от жалбоподателката. В справката е посочено, бланката на представеното в оригинал Свидетелство за раждане, е истинска. Експертът – криминалист категорично е посочил, че Свидетелство за раждане, серия I-ЧЭ № 710485, на името на А. Д. К. е подправено. Експертът е основал своето заключение на обстоятелството, че в полетата за националност на бащата и майката с различно по вид и физично-оптични свойства пишешо средство, от това с което е нанесена останалата персонална информация е нанесено съответно „Г.“ и „Б.“, което дава основание, че свидетелството е подправено.

Посоченото означава, че изготвеното заключение дава категоричен отговор на въпроса, подправено ли е Свидетелство за раждане серия I-ЧЭ № 710485, на името на А. Д. К., [дата на раждане] Налице не е просто „породено съмнение“, а категоричен извод.

Съгласно чл. 7, ал. 1 от АПК административните актове се основават на действителните факти от значение за случая. Действителен може да бъде факт, който е установен по несъмнен начин, което в случая е сторено, предвид безспорно направения извод на експерта.

Противно на твърденията на жалбоподателя, вкл. в представените актове за раждане и за граждански брак на роднините ѝ възходяща линия не доказва наличие на предпоставките за издаване на удостоверение за български произход, единствено, тъй като нито един от тях не е роден в България.

При анализа на представените документи се установява, че единствено Свидетелство за раждане серия I-ЧЭ № 710485, на името на А. Д. К., [дата на раждане] (баба на жалбоподателката) би могло да релевира извода за „български произход“ на А., но както бе посочено по-горе, според заключението на приложената по делото експертна справка № 24/ДОК-485 от 01.10.2024г. на Ц. към Н.- МВР, същото се оказва подправено.

По делото не се съдържат никакви други доказателства подкрепящи твърденията на жалбоподателката за родствени връзки с лице от български произход.

Поради гореизложеното съдът счита, че в процесната заповед е направен единственият възможен и правилен извод - че жалбоподателят не е лице от български произход по смисъла на § 2, т. 1 от ДР на ЗБГ, респективно не е налице основание за издаване на исканото удостоверение за български произход. Следователно не е налице основание по чл. 146, т. 4 за оспорване на процесната заповед.

Административният акт е законосъобразен и не са налице основания за обезсилването или отмяната му. При издаването му са изпълнени изискванията на процесуалния закон. Същият е в достатъчна степен мотивиран, като в него се съдържат изложени съображения за липса на доказателства за съществуване на материалноправните предпоставки за издаване на исканото удостоверение. Предвид това, обжалваната заповед съответства в пълна степен и с целта на закона, а именно - български произход да бъде удостоверен единствено на лица, които действително имат такъв, респективно - не е налице основание по чл. 146, т. 5 от АПК за оспорване на заповедта, защото за законосъобразността на процесната заповед е от значение единствено дали възходящ на заявителя е български гражданин.

Както от обсъденото удостоверение, така и от останалите представени по делото писмени доказателства, не се установява по безспорен начин, че заявителят е българин, живеещ извън пределите на Република България, както и че някой от възходящите на жалбоподателя е имал правна и политическа връзка с държавата България, поради което не може да се приеме, че е изпълнена хипотезата на т.1 на § 2 от ДР на ЗБГ.

Оспорената Заповед на председателя на Държавната агенция за българите в чужбина, с която е отказано издаване на удостоверение за български произход на Е. К. А. е издадена от компетентен орган, при липса на допуснати съществени процесуални нарушения и при правилно приложение на материалния закон, както и в съответствие с целта на закона, поради което жалбата, като неоснователна, следва да бъде отхвърлена.

Като взе предвид направените фактически и правни изводи и на основание чл. 172, ал. 2, предложение последно от АПК, Административен съд София град, III отделение, 7 състав

**РЕШИ:**

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Е. К. А., чрез процесуален представител адв. Р. Д. от САК, срещу Заповед № О-640/2018-11-12 на председателя на Държавната агенция за българите в чужбина (ДАБЧ), с която е отказано издаването на удостоверение за български произход на жалбоподателя. Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: